

KONSTYTUCJA
*Królestwa Arabii
Saudyjskiej*

AKTY KONSTYTUCYJNE
Królestwa Arabii Saudyjskiej

BIBLIOTEKA SEJMOWA

KONSTYTUCJE ŚWIATA

AKTY
KONSTYTUCYJNE
*Królestwa Arabii
Saudyjskiej*

أنظمة الأساسية للمملكة العربية السعودية:

Tłumaczenie z języka arabskiego i wstęp

Grzegorz Ł. Małachowski

WYDAWNICTWO SEJMOWE

Warszawa 2019

Seria: Konstytucje Świata

Akty konstytucyjne Królestwa Arabii Saudyjskiej

Konsultacja tłumaczenia: **Ambasada Królestwa Arabii Saudyjskiej**

Weryfikacja naukowa: **Wiesław Staśkiewicz**

Redakcja: **Wiesław Staśkiewicz, Joanna Tatur**

Projekt graficzny: **Darek Kondefefer**

© Copyright by Kancelaria Sejmu 2019

Biblioteka Sejmowa

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

e-mail: biblioteka@sejm.gov.pl

Druk: AKCYDENS S.J.

ISBN: 978-83-7666-642-6

Spis treści

<i>Wstęp</i> Grzegorz E. Małachowski.....	7
---	---

Akty konstytucyjne Królestwa Arabii Saudyjskiej

Podstawowy Akt o Sprawowaniu Rządów	25
Rozdział I. Zasady ogólne	27
Rozdział II. System rządów.....	29
Rozdział III. Fundamenty społeczeństwa saudyjskiego.....	31
Rozdział IV. Gospodarka.....	33
Rozdział V. Prawa i obowiązki.....	37
Rozdział VI. Władze państwa	41
Rozdział VII. Finanse.....	47
Rozdział VIII. Organy kontroli.....	51
Rozdział IX. Postanowienia ogólne	53
Akt o Radzie Konsultacyjnej.....	55
Akt o Prowincjach.....	63
Akt o Radzie Ministrów	75
Postanowienia ogólne.....	77
Skład Rady Ministrów	78
Kompetencje Rady Ministrów	80
Tworzenie aktów prawnych.....	80
Sprawowanie władzy wykonawczej.....	81
Budżet.....	82
Prezes Rady Ministrów	82
Struktura Rady Ministrów.....	83
<i>Wybrana literatura</i>	84

Nota od tłumacza

Mając na uwadze specyfikę Arabii Saudyjskiej, w tłumaczeniu odstąpiono w niektórych przypadkach od stosowania odpowiedników polskich lub pojęć powszechnie przyjętych w języku polskim. Tak więc w przypadku szefów prowincji przyjęto tytułaturę „emira” (*amir*), zgodnie z oryginalną tytułaturą arabską. W języku arabskim słowo emir oznacza „książę”, „wódz” (dosł. ten kto wydaje rozkazy) i znacznie lepiej oddaje specyfikę państwa niż ewentualny odpowiednik tego słowa, czyli gubernator. Należy podkreślić, że „szefami” prowincji są wyłącznie książęta z rodu Saudów. Takie rozwiązanie umożliwiło jednocześnie nadanie miana gubernatora „szefom” *muhafaz*, które to jednostki można tłumaczyć jako gubernie lub gubernatorstwa.

W przypadku samego Koranu zastosowano dosłowne tłumaczenie, to jest „Księga Boga Najwyższego”, co odzwierciedla szczególną pozycję Koranu w Arabii Saudyjskiej.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że określenia stopni czy tytułów arabskich w języku polskim są określeniami umownymi, oddającymi charakter danego stanowiska. Przykładem jest tu arabski termin *rais*, który oznacza osobę sprawującą przewodnictwo, przełożonego, i może być różnie tłumaczone, zależnie od sprawowanej funkcji, np. Prezes Rady Ministrów (*rais madżlis al-wuzara*) czy przewodniczący Rady Prowincji (*rais madżlis al-muntaka*).

AKTY KONSTYTUCYJNE KRÓLESTWA ARABII SAUDYJSKIEJ

Podstawowy Akt o Sprawowaniu Rządów

nadany rozkazem królewskim Nr A/90 z dnia 27 Szabana
1412 AH¹

Akt o Radzie Konsultacyjnej²

nadany rozkazem królewskim Nr A/91, z dnia 27 Szabana
1412 AH

Akt o Prowincjach

nadany rozkazem królewskim Nr A/92 z dnia 27 Szabana
1412 AH

opublikowane w Gazecie oficjalnej Umm al-Kura³ Nr 3397
w dniu 2 Ramadana 1412AH⁴

Akt o Radzie Ministrów

nadany rozkazem królewskim Nr A/13 z dnia 3 Rabi al-Awwal
1414AH⁵

opublikowany w Gazecie oficjalnej Umm al-Kura Nr 3468 dnia
10 Rabi al-Awwal 1414AH⁶.

Publikowane teksty aktów są zgodne ze stanem prawnym
na dzień 1 stycznia 2019 roku.

¹ Co odpowiada dniu 1 marca 1992 r. według kalendarza gregoriańskiego.

² Oryg. *Madżlis asz-Szura*.

³ Gazeta oficjalna *Umm al-Kura* jest odpowiednikiem polskiego Dziennika Ustaw.

⁴ Co odpowiada dniu 5 marca 1992 r. według kalendarza gregoriańskiego.

⁵ Co odpowiada dniu 20 sierpnia 1993 r. według kalendarza gregoriańskiego.

⁶ Co odpowiada dniu 27 sierpnia 1993 r. według kalendarza gregoriańskiego.

أنظمة الأساسية للمملكة العربية السعودية:

PODSTAWOWY AKT
O SPRAWOWANIU
RZĄDÓW

PODSTAWOWY AKT O SPRAWOWANIU RZĄDÓW

W imię Boga Miłosiernego, Litościwego!

Rozkaz królewski numer A/90

Data: 27 Szabana 1412 AH⁷

Z pomocą Boga Najwyższego,

My, Fahd Ibn Abd al-Aziz As-Saud,

Krół Królestwa Arabii Saudyjskiej,

mając na względzie to, czego wymaga dobro publiczne i rozwój państwa w różnych dziedzinach oraz realizując cele, do których dążymy,

rozkazujemy, co następuje:

Po pierwsze – nadanie Podstawowego Aktu o Sprawowaniu Rządów w poniższej formie.

Po drugie – po wejściu w życie niniejszego Podstawowego Aktu o Sprawowaniu Rządów, utrzymanie w mocy wszystkich aktów prawnych, rozkazów i decyzji, do czasu ich zmiany i zapewnienia z nim zgodności.

Po trzecie – opublikowanie niniejszego Aktu w Gazecie oficjalnej⁸ i od dnia jego publikacji postępowanie na podstawie jego postanowień.

⁷ Zob. przypis 1.

⁸ Zob. przypis 3.

ZASADY OGÓLNE

Rozdział pierwszy

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 1

Królestwo Arabii Saudyjskiej jest w pełni suwerennym państwem islamskim, jego religią jest Islam, a konstytucją Księga Boga Najwyższego⁹ i sunna Jego Wysłannika¹⁰ – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim, jego językiem jest język arabski, zaś stolicą miasto Rijad.

Artykuł 2

Świątami państwowymi są Święto Przerwania Postu¹¹ i Święto Ofiarowania¹², a kalendarzem jest kalendarz muzułmański¹³.

Artykuł 3

Flaga państwa będzie:

- (a) koloru zielonego;
- (b) szerokości równej 2/3 jej długości;
- (c) pośrodku ze słowami: „Nie ma boga prócz Allaha, Mahomet jest jego Wysłannikiem”; pod nimi znajduje się nagi miecz. Nigdy nie opuszcza się flagi. Szczegółowe przepisy odnośnie flagi określi akt prawny.

Artykuł 4

Godło państwa stanowią dwa krzyżujące się miecze i palma daktylowa pośrodku przestrzeni powyżej nich. Akt prawny określi hymn państwowy i odznaczenia państwowe.

⁹ Koran, Święta Księga islamu.

¹⁰ Proroka Mahometa – w islamie Mahomet jest nazywany Wysłannikiem Boga, Pieczęcią Proroków.

¹¹ Id al-Fitr – święto przypadające 1. dnia miesiąca Szawwal, tj. 10. miesiąca kalendarza muzułmańskiego, kończące post (Ramadan).

¹² Id al-Adha – najważniejsze święto muzułmańskie rozpoczynające się 10. dnia miesiąca Zu al-Hidżdża, tj. 12. miesiąca kalendarza muzułmańskiego. Przypada ono w trakcie pielgrzymki wiernych do Mekki.

¹³ Kalendarz muzułmański (kalendarz hidżry) liczony od dnia emigracji Mahometa z Mekki do Medyny 20 czerwca 622 r. (według kalendarza gregoriańskiego), który to dzień uznano za początek ery muzułmańskiej.

SYSTEM RZĄDÓW

Rozdział drugi

SYSTEM RZĄDÓW

Artykuł 5

- (a) System rządów Królestwa Arabii Saudyjskiej jest monarchistyczny.
- (b) Władza należeć będzie do synów założyciela państwa, Króla Abd al-Aziza Ibn Abd ar-Rahmana al-Fajsala as-Sauda i synów jego synów. Najbardziej predysponowany z nich obejmie rządy na podstawie Księgi Boga Najwyższego i sunny Jego Wysłannika – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim.
- (c) Składa się przysięgę wierności Królowi i wybiera następcę tronu zgodnie z aktem Rady Wierności Tronu. Przysięga wierności Królowi zostanie złożona, a następcą tronu wybrany¹⁴ zgodnie z aktem Rady Wierności Tronu.
- (d) Następcą tronu poświęca się całkowicie pełnieniu swojej funkcji oraz wykonywaniu innych obowiązków powierzonych mu przez Króla.
- (e) W przypadku śmierci Króla jego prerogatywy, do czasu złożenia przysięgi wierności, wykonuje następcą tronu.

Artykuł 6

Obywatele składają Królowi przysięgę wierności na Księgę Boga Najwyższego i sunnę Jego Wysłannika, lojalności i posłuszeństwa w czasach dostatku i trudu oraz radości i cierpienia.

Artykuł 7

Władza Królestwa Arabii Saudyjskiej czerpie swoją moc z Księgi Boga Najwyższego i sunny Jego Wysłannika, które stoją ponad niniejszym Aktem i ponad wszystkimi aktami państwowymi.

Artykuł 8

Zgodnie z islamskim prawem szariatu, system rządów w Królestwie Arabii Saudyjskiej opiera się na sprawiedliwości, konsultacji i równości.

¹⁴ Kandydata lub kandydatów (maksymalnie trzech) na następcę tronu wskazuje Król. Spośród nich następcę wybierają członkowie Rady Wierności Tronu.

FUNDAMENTY
SPOŁECZEŃSTWA
SAUDYJSKIEGO

FUNDAMENTY SPOŁECZEŃSTWA SAUDYJSKIEGO

Artykuł 9

Rodzina jest podstawą społeczeństwa saudyjskiego, a jej członkowie winni być wychowywani w wierze muzułmańskiej, w obowiązku oddania się i posłuszeństwa Bogu, Jego Wysłannikowi oraz władcom, a także w szacunku i posłuchu dla prawa, miłości do ojczyzny, i dumie z niej i jej chwalebnej historii.

Artykuł 10

Państwo dokłada wszelkich starań w umacnianiu więzów rodzinnych i zachowaniu jej arabskich i islamskich wartości, oraz przejawia troskę o jej wszystkich członków, a także zapewnia właściwe warunki dla rozwoju ich talentów i zdolności.

Artykuł 11

Istotą społeczeństwa saudyjskiego jest oddanie Bogu oraz takie stosunki między jego członkami, w których winni oni kierować się życzliwością, solidarnością i unikaniem sporów.

Artykuł 12

Umocnianie jedności narodowej jest obowiązkiem państwa i zakazuje się wszystkiego, co prowadzi do braku jedności, niezgody i podziału.

Artykuł 13

Celem edukacji jest zaszczepienie wiary muzułmańskiej w duszach młodych ludzi i przekazanie im takiej wiedzy i umiejętności, aby stali się oni pomocni w kształtowaniu wspólnoty, kochali ojczyznę i byli dumni z jej historii.

GOSPODARKA

Rozdział czwarty

GOSPODARKA

Artykuł 14

Wszystkie zasoby kraju dane przez Boga, znajdujące się w głębinach ziemi, na jej powierzchni, w wodach terytorialnych i na szelfie kontynentalnym, będące w jurysdykcji państwa, oraz dochody z nich osiągnane zgodnie z prawem, są własnością państwa. Akt prawny określi środki eksploatacji tych bogactw, ich ochrony oraz rozwoju dla dobra państwa, jego bezpieczeństwa i gospodarki.

Artykuł 15

Decyzję o koncesji lub eksploatacji jakichkolwiek narodowych zasobów można wydać jedynie na podstawie obowiązującego aktu prawnego.

Artykuł 16

Własność publiczna jest nienaruszalna. Jest chroniona przez państwo, jak i szanowana przez obywateli i rezydentów.

Artykuł 17

Własność, kapitał i praca są podstawowymi filarami życia gospodarczego i społecznego Królestwa. Są to prawa osobiste, które pełnią funkcje społeczne, zgodnie z islamskim szariatem.

Artykuł 18

Państwo gwarantuje wolność i nienaruszalność własności prywatnej. Własność prywatna może ulec przejęciu wyłącznie ze względu na interes publiczny i za sprawiedliwą rekompensatą dla właściciela.

Artykuł 19

Zabrania się powszechnej konfiskaty majątków. Kara w postaci konfiskaty majątku prywatnego jest dopuszczalna wyłącznie na podstawie wyroku sądowego.

Artykuł 20

Nie wprowadza się podatków i opłat bez uzasadnionej potrzeby i realizacji zasady sprawiedliwości. Nie można nakładać i zmieniać podatków, znosić ich lub z nich zwalniać bez podstawy prawnej.

Artykuł 21

Pobór i wydatkowanie *zakatu*¹⁵ dokonywane są zgodnie z szariatem.

Artykuł 22

Rozwój gospodarczy i społeczny winien być dokonywany zgodnie z planem realizującym zasadę sprawiedliwości i ustaleniami nauki.

---

¹⁵ Jałmużna, jeden z pięciu obowiązków (filarów wiary) muzułmanina. Początkowo dobrowolny uczynek miłosierny w wielu krajach muzułmańskich przekształcił się w podatek państwowy. Wydatkowanie dochodów z *zakatu* jest ściśle określone w Koranie (m.in. na biednych, podróżnych, świętą wojnę). Za: *Arabowie: słownik encyklopedyczny*, red. M. Dziekan, Warszawa 2001.

PRAWA I OBOWIĄZKI

PRAWA I OBOWIĄZKI

Rozdział piąty

PRAWA I OBOWIĄZKI

Artykuł 23

Państwo będzie chronić wiarę muzułmańską, kierować się prawem szariatatu, nakazywać czynienie dobra i zakazywać czynienia zła, oraz wypełniać obowiązek sławienia Boga.

Artykuł 24

Państwo podejmuje działania zmierzające do zachowania dwóch Świątych Meczetów¹⁶ oraz ich sprawnego funkcjonowania. Zapewnia bezpieczeństwo i opiekę wszystkim odbywającym *hadżdż*¹⁷, *umrę*¹⁸ oraz odwiedzenie¹⁹ meczetów w wygodzie i spokoju.

Artykuł 25

Państwo realizuje dążenia narodów arabskiego i muzułmańskiego do osiągnięcia solidarności i jedności, oraz podejmuje działania mające na celu wzmocnienie więzi z zaprzyjaźnionymi państwami.

Artykuł 26

Państwo chroni prawa człowieka zgodnie z islamskim szariatem.

Artykuł 27

Państwo gwarantuje prawo do opieki obywatelowi i jego rodzinie w trudnej sytuacji życiowej, w przypadku choroby, niepełnosprawności i podeszłego wieku. Działa na rzecz należytego funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych oraz mobilizuje jednostki i organizacje do udziału w działalności dobroczynnej.

Artykuł 28

Państwo zapewnia możliwość pracy wszystkim zdolnym do jej podjęcia oraz ustanawia akty prawne chroniące pracowników i pracodawców.

¹⁶ Wielkiego Meczetu w Mekce i Meczetu Proroka w Medynie.

¹⁷ Tzw. Wielka pielgrzymka do Mekki odbywa się w miesiącu Zu al-Hidżdża, 12. miesiącu według kalendarza muzułmańskiego. Jest ona obowiązkiem każdego dorosłego muzułmanina.

¹⁸ Tzw. Mała pielgrzymka do Mekki, o charakterze indywidualnym, którą można odbyć o dowolnej porze roku.

¹⁹ Pielgrzymka do miejsc związanych z prorokiem Mahometem, w tym miejsc pochówku proroka, jego krewnych i towarzyszy. Pojęcie to w kontekście Arabii Saudyjskiej należy rozumieć jako odwiedzenie Meczetu Proroka w Medynie.

Artykuł 29

Państwo troszczy się o naukę, literaturę i kulturę, wspiera badania naukowe, chroni islamskie i arabskie dziedzictwo, oraz działa na rzecz rozwoju arabskiej, islamskiej i światowej cywilizacji.

Artykuł 30

Państwo zapewnia publiczną edukację i przeciwdziała analfabetyzmowi.

Artykuł 31

Państwo troszczy się o zdrowie publiczne i zapewnia opiekę zdrowotną każdemu obywatelowi.

Artykuł 32

Państwo działa na rzecz ochrony środowiska, jego zachowania i rozwoju, oraz zapobiega jego zanieczyszczeniu.

Artykuł 33

Państwo tworzy i wyposaża siły zbrojne w celu obrony wiary muzułmańskiej, dwóch Świętych Meczetów, społeczeństwa i ojczyzny.

Artykuł 34

Obowiązek obrony wiary muzułmańskiej, społeczeństwa i ojczyzny spoczywa na każdym obywatelu. Akt prawny określi zasady służby wojskowej.

Artykuł 35

Akt prawny ureguluje sprawy związane z obywatelstwem saudyjskim.

Artykuł 36

Państwo zapewnia bezpieczeństwo wszystkim swoim obywatelom i rezydentom przebywającym na jego terytorium. Ograniczenie działań jednostki, jej zatrzymanie i areszt, może mieć miejsce jedynie na podstawie postanowień aktu prawnego.

Artykuł 37

Mieszkania są nienaruszalne. Niedozwolone jest wchodzenie do nich i przeszukiwanie bez zgody ich właściciela, z wyjątkiem przypadków, które zostały określone w akcie prawnym.

Artykuł 38

Kara ma charakter indywidualny. Żadna kara nie może być ustanowiona, jak również żadna kara nie może być wymierzona, z wyjątkiem

kar przewidzianych nakazami szariatu i przepisami aktów prawnych. Żadna kara nie może być wymierzona, o ile dany czyn nie został określony jako przestępczy przez obowiązujące przepisy prawa.

Artykuł 39

Środki masowej informacji, wydawnictwa i inne środki przekazu winny prowadzić działalność w sposób odpowiedzialny i uczciwy, z poszanowaniem aktów prawnych państwa, wnosząc wkład w wychowanie Narodu oraz działając na rzecz jego jedności. Zabroniona jest działalność prowadząca do naruszeń porządku społecznego i podziałów społeczeństwa, godząca w bezpieczeństwo państwa i jego publiczny wizerunek oraz naruszająca godność i prawa człowieka. Właściwe akty określają sposób, w jaki winno to być osiągnięte.

Artykuł 40

Korespondencja telegraficzna, pocztowa, rozmowy telefoniczne oraz inne środki komunikowania się podlegają ochronie. Niedozwolona jest ich konfiskata, wstrzymywanie, przeglądanie lub podsłuchiwanie, z wyjątkiem przypadków przewidzianych aktem prawnym.

Artykuł 41

Rezydenci w Królestwie Arabii Saudyjskiej są zobowiązani do przestrzegania praw Królestwa oraz poszanowania dla tradycji, zwyczajów oraz wartości społeczeństwa saudyjskiego.

Artykuł 42

Państwo przyznaje prawo azylu politycznego, jeżeli wymaga tego interes publiczny. Akt prawny i porozumienia międzynarodowe określają zasady i procedury ekstradycji pospolitych przestępców.

Artykuł 43

*Majlis*²⁰ królewski oraz *Majlis* następcy tronu będą otwarte dla każdego obywatela i dla każdego, kto zwraca się ze skargą lub zażaleniem. Każdy ma prawo zwracać się do władz publicznych w sprawach, które jego zdaniem winny być rozpatrzone.

²⁰ Dosł. siedzenie, posiedzenie, zgromadzenie, rada. W tym wypadku jest to cykliczne spotkanie organizowane na dworze królewskim (lub dworze następcy tronu), mające umożliwić obywatelom spotkanie z Królem.

WŁADZE PAŃSTWA

Rozdział szósty

WŁADZE PAŃSTWA

Artykuł 44

Władze państwowe składają się z:

- władzy sądowniczej,
- władzy wykonawczej,
- władzy prawodawczej²¹.

W wykonywaniu swoich uprawnień wszystkie władze współpracują ze sobą, kierując się niniejszym Aktem oraz innymi aktami. Władzą najwyższą jest Król.

Artykuł 45

Źródłem *fatw*²² w Królestwie Arabii Saudyjskiej jest Księga Boga Najwyższego i sunna Jego Wysłannika – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim. Akt prawny szczegółowo określi skład Rady Starszych Ulemów²³ i Urzędu ds. badań naukowych i fatwy, oraz zakres ich uprawnień.

Artykuł 46

Sądownictwo jest władzą niezależną. Sądy w swoich orzeczeniach podlegają jedynie szariatowi.

²¹ Sformułowanie, że trzecią władzą państwową (poza sądową i wykonawczą) jest władza prawodawcza ma na celu ukazanie, że w sytuacji braku parlamentu funkcja tworzenia prawa należy do innych organów państwa niż parlament. Stąd też w tłumaczeniu nie użyto określenia władza ustawodawcza – termin ten w języku polskim wiązany jest, w myśl monteskiuszowskiego podziału władzy, z parlamentem. W tłumaczeniach na język angielski, niemiecki i rosyjski przyjęto – za dosłownym brzmieniem oryginału – termin „władza regulacyjna”. Określenie to w polskim języku prawniczym ma jednak nieukształtowany zakres i jest pojęciem szerszym niż tworzenie prawa; funkcję regulacyjną w dużym stopniu pełnią organy władzy wykonawczej, wydając normy indywidualne i konkretne (por. w tej sprawie art. 1 i 19 Aktu o Radzie Ministrów). Zasady pracy organów władzy prawodawczej określa art. 67 niniejszego Aktu oraz art. 20–23 Aktu o Radzie Ministrów (przyj. red.).

²² Opinie prawne wydawane na piśmie przez uczonego/teologa muzułmańskiego.

²³ Rada złożona jest z 19 wybitnych uczonych mianowanych przez Króla na 4-letnią kadencję, obradujących pod przewodnictwem wielkiego muftiego.

Artykuł 47

Obywatelom i rezydentom przebywającym w Królestwie gwarantuje się równe prawo do sądu. Niezbędne procedury w tej sprawie określą odpowiednie akty prawne.

Artykuł 48

Sądy, w sprawach do nich wniesionych, stosują prawo szariatu, rozstrzygając w zgodzie z tym, co wskazuje Koran i sunna oraz z aktami ogłoszonymi przez władcę, niebędącymi w sprzeczności z Koranem i sunną.

Artykuł 49

Mając na uwadze postanowienia art. 53 niniejszego Aktu, sądy rozstrzygają wszelkie spory i sprawy o przestępstwa.

Artykuł 50

Król lub osoba go zastępująca są odpowiedzialni za wykonywanie orzeczeń sądów.

Artykuł 51

Skład Najwyższej Rady Sądownictwa, jej kompetencje, zadania i organizację, oraz zakres jurysdykcji sądów określi akt prawny.

Artykuł 52

Sędziowie są mianowani i odwoływani rozkazem królewskim, na podstawie rekomendacji Najwyższej Rady Sądownictwa, zgodnie z wymogami określonymi aktem prawnym.

Artykuł 53

Akt prawny określi strukturę i zakres jurysdykcji Rady ds. Zażaleń.

Artykuł 54

Współdziałanie organów śledczych i Prokuratury, ich strukturę, organizację i kompetencje określą odpowiednie przepisy.

Artykuł 55

Król prowadzi politykę narodową zgodną z zasadami Islamu, stoi na straży stosowania islamskiego szariatu oraz aktów prawnych, kieruje całościową polityką państwa, ochroną i obroną kraju.

Artykuł 56

Król jest Prezesem Rady Ministrów, a członkowie Rady Ministrów wspierają go w wykonywaniu jego obowiązków zgodnie z postanowieniami niniejszego Aktu oraz postanowieniami innych aktów prawnych. Akt o Radzie Ministrów określi uprawnienia Rady w zakresie spraw wewnętrznych i zagranicznych, ustanowi organizację organów rządowych i zasady ich współpracy. Jednocześnie określi wymagania, które muszą spełniać ministrowie, ich kompetencje, zakres ich odpowiedzialności i wszystkie sprawy ich dotyczące. Akt o Radzie Ministrów i kompetencje Rady Ministrów ulegną zmianie zgodnie z niniejszym Aktem.

Artykuł 57

- (1) Król mianuje i odwołuje wiceprezesów Rady Ministrów i Ministrów członków Rady Ministrów rozkazem królewskim.
- (2) Wiceprezesa Rady Ministrów i Ministrowie członkowie Rady Ministrów są solidarnie odpowiedzialni przed Królem za właściwe stosowanie islamskiego szariatu, aktów prawnych oraz ogólnej polityki państwa.
- (3) Król rozwiązuje Radę Ministrów i zmienia jej skład.

Artykuł 58

Rozkazem królewskim Król mianuje i odwołuje osoby w randze ministrów, wiceministrów oraz wysokich funkcjonariuszy państwowych, zgodnie z postanowieniami odpowiednich aktów prawnych. Ministrowie i szefowie wyodrębnionych organów są odpowiedzialni przed Prezesem Rady Ministrów za ministerstwa i organy, którymi kierują.

Artykuł 59

Akt prawny określi postanowienia dotyczące służby cywilnej, w tym pensje, nagrody, rekompensaty, przywileje i uposażenie emerytalne.

Artykuł 60

Król jest najwyższym zwierzchnikiem sił zbrojnych, mianuje oficerów i zwalnia ich ze służby, zgodnie z postanowieniami właściwego aktu prawnego.

Artykuł 61

Król ogłasza stan wyjątkowy, powszechną mobilizację oraz wypowiedzi wojnę. Akt prawny określa szczegółowe postanowienia w tej sprawie.

Artykuł 62

W przypadku zaistnienia stanu zagrażającego bezpieczeństwu Królestwa, integralności jego terytorium, zagrożenia bezpieczeństwa i interesów Narodu lub zagrożenia w wykonywaniu pełnomocnictw przez organy państwa, Król podejmuje niezbędne i natychmiastowe środki pozwalające przeciwdziałać temu niebezpieczeństwu. Jeżeli Król uzna za stosowne utrzymać te środki w mocy, może w tym celu podjąć wszelkie działania przewidziane przez prawo.

Artykuł 63

Król przyjmuje monarchów oraz głowy państw, udziela akredytacji ich przedstawicielom oraz wyznacza swoich przedstawicieli w innych państwach.

Artykuł 64

Król przyznaje odznaczenia zgodnie z postanowieniami odpowiedniego aktu prawnego.

Artykuł 65

Król, rozkazem królewskim, może powierzyć część swojej władzy następcy tronu.

Artykuł 66

W przypadku wyjazdu za granicę Król wydaje rozkaz królewski, w którym przekazuje księciu – następcy tronu kierownictwo sprawami państwa i troskę o interesy ludu, w ramach określonych w rozkazie królewskim.

Artykuł 67

Organy władzy prawodawczej, przygotowując akty prawne, winny kierować się interesem państwa i zapobiegać nieprawidłowościom w funkcjonowaniu państwa, postępując zgodnie z zasadami szariatu. Organy te sprawują swoje funkcje zgodnie z niniejszym Aktem, Aktem o Radzie Ministrów i Aktem o Radzie Konsultacyjnej.

Artykuł 68

Tworzy się Radę Konsultacyjną. Poświęcony jej akt określi sposób jej powołania, zakres zadań oraz wybór jej członków. Król ma prawo rozwiązać Radę Konsultacyjną i zmienić jej skład.

Artykuł 69

Król może zwoływać na wspólne posiedzenie Radę Ministrów i Radę Konsultacyjną. Do udziału w tym posiedzeniu Król zaprasza osoby, których obecność uważa za pożądaną, celem omówienia spraw, które uważa za stosowne.

Artykuł 70

Akty prawne, traktaty i porozumienia międzynarodowe oraz koncesje podlegają ogłoszeniu i zmianie na podstawie dekretów królewskich.

Artykuł 71

Akty prawne są publikowane w Gazecie oficjalnej i wchodzą w życie z dniem opublikowania, chyba że wskazano inną datę.

FINANSE

Rozdział siódmy

FINANSE

Artykuł 72

- (a) Akt prawny określi zarządzanie dochodami państwa i procedury ich przekazywania do budżetu państwa.
- (b) Rejestr dochodów i wydatków odbywa się zgodnie z procedurami określonymi prawnie.

Artykuł 73

Zobowiązanie do wypłaty środków ze skarbu państwa jest niedopuszczalne, o ile nie będzie zgodne z postanowieniami budżetu. Jeżeli postanowienia budżetu nie przewidują możliwości wypłaty na rzecz podjętych zobowiązań, może to mieć miejsce na podstawie królewskiego dekretu.

Artykuł 74

Sprzedaż, wynajem lub użytkowanie własności państwowej jest dozwolone wyłącznie w przypadkach przewidzianych aktem prawnym.

Artykuł 75

Postanowienia odpowiednich aktów prawnych określają prawne środki płatnicze, działalność banków, jak również normy oraz jednostki miar i wag.

Artykuł 76

Rok budżetowy państwa określa akt prawny. Budżet jest ogłaszany dekretem królewskim na co najmniej miesiąc przed początkiem roku budżetowego i zawiera szacunkowe dochody i wydatki na dany rok. Gdyby z istotnych powodów nowy rok budżetowy rozpoczął się bez ogłoszenia budżetu, należy, do czasu ogłoszenia nowego budżetu, prowadzić działalność na podstawie budżetu z roku poprzedniego.

Artykuł 77

Właściwy organ przygotowuje sprawozdanie finansowe państwa za zakończony rok budżetowy i przekazuje go Prezesowi Rady Ministrów.

Artykuł 78

Budżety organizacji publicznych posiadających osobowość prawną oraz ich sprawozdawczość finansowa podlegają tym samym przepisom, które dotyczą budżetu państwa i jego sprawozdawczości finansowej.

ORGANY KONTROLI

ORGANY KONTROLI

ORGANY KONTROLI

Artykuł 79

Wszystkie dochody i wydatki państwa, jego mienie ruchome i nieruchomości, podlegają stałej kontroli, mającej na względzie sposób ich wykorzystania i utrzymanie majątku państwa w należyтым stanie. Prezesowi Rady Ministrów przedstawiany jest coroczny raport w tej sprawie. Organ kontrolny, jego obowiązki i kompetencje określi akt prawny.

Artykuł 80

W celu zapewnienia sprawnego działania administracji i właściwego stosowania prawa organy rządowe podlegają kontroli. Badane będą przypadki nieprawidłowości skarbowych i administracyjnych, a coroczny raport w tej sprawie przedstawiany będzie Prezesowi Rady Ministrów. Organ kontrolny, jego obowiązki i kompetencje określi akt prawny.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział dziewiąty

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 81

Wejście w życie niniejszego Aktu nie narusza zobowiązań wynikających z umów i porozumień zawartych przez Królestwo Arabii Saudyjskiej z innymi państwami, organizacjami i instytucjami międzynarodowymi.

Artykuł 82

Nie naruszając postanowień artykułu 7 niniejszego Aktu, nie można, w żadnym przypadku, zawiesić żadnego z przepisów niniejszego Aktu, chyba że tymczasowo, w czasie wojny lub w trakcie ogłoszonego stanu wyjątkowego, z zachowaniem procedury przewidzianej w akcie prawnym.

Artykuł 83

Zmian w niniejszym Akcie dokonuje się w identycznym trybie, w jakim go nadano.

AKT O RADZIE KONSULTACYJNEJ

AKT O RADZIE KONSULTACYJNEJ

W imię Boga Miłosiernego, Litościwego!

Rozkaz królewski numer A/91

Data: 27 Szabana 1412AH²⁴

Z pomocą Boga Najwyższego,

My, Fahd Ibn Abd al-Aziz As-Saud,

Król Królestwa Arabii Saudyjskiej,

działając zgodnie ze słowami Boga Najwyższego: „Zasięgaj ich rady w każdej sprawie”, i ze słowami Najwyższego: „Dla tych, których sprawy są przedmiotem wzajemnej narady”, i naśladowując Wysłannika Boga – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim – w konsultowaniu się ze swoimi towarzyszami, a jednocześnie kierując się dobrem publicznym, oraz mając na względzie Akt o Radzie Konsultacyjnej nadany rozkazem królewskim w 1347AH²⁵,

rozkazujemy co następuje:

Po pierwsze – ogłoszenie Aktu o Radzie Konsultacyjnej w załączonym kształcie.

Po drugie – uchylenie niniejszym Aktem Aktu o Radzie Konsultacyjnej, nadanego w 1347AH i ustanowienie rozkazem królewskim procedur dla tej Rady.

Po trzecie – po wejściu w życie niniejszego Aktu, utrzymanie w mocy wszystkich aktów prawnych, rozkazów i decyzji do czasu ich zmiany i zapewnienia z nim zgodności.

Po czwarte – niniejszy Akt wejdzie w życie w okresie nie dłuższym niż sześć miesięcy od jego publikacji.

Po piąte – opublikowanie niniejszego Aktu w Gazecie oficjalnej²⁶.

²⁴ Zob. przypis 1.

²⁵ 1928 r. według kalendarza gregoriańskiego.

²⁶ Zob. przypis 3.

Artykuł 1

Działając zgodnie ze słowami Boga Najwyższego: *I przez miłosierdzie od Boga ty stałeś się dla nich łagodny. Gdybyś był surowy i twardego serca, to oni odeszliby od ciebie. Więc przebacz im i proś Boga o przebaczenie dla nich; zasięgaj ich rady w każdej sprawie! A kiedy poweźmiesz decyzję, to zaufaj Bogu! Zaprawdę, Bóg kocha tych, którzy ufają!* (3:159);

i jego słowa, niech będzie Mu chwała: *Dla tych, którzy odpowiadają swojemu Panu i odprawiają modlitwę; dla tych, których sprawy są przedmiotem wzajemnej narady; dla tych, którzy rozdają z tego, w co ich zaopatrzyliśmy;*

i naśladując Wysłannika Boga – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim – który w porozumieniu ze swoimi towarzyszami, i nakłaniając wspólnotę²⁷ do wzajemnej konsultacji, tworzy się Radę Konsultacyjną i powierza się jej wykonywanie zadań zgodnie z niniejszym Aktem oraz Podstawowym Aktem o Sprawowaniu Rządów, w zgodzie z Księgą Boga i sunną Jego Wysłannika – błogosławieństwo i pokój Boski niech będą z Nim, zachowując więzi braterskiej współpracy w prawości i pobożności.

Artykuł 2

Rada Konsultacyjna podejmuje działania zgodnie z wolą Boga i źródłami islamskiego prawa, a członkowie Rady dążą do ochrony interesu publicznego, jedności wspólnoty, istnienia państwa i interesu narodowego.

Artykuł 3

Rada Konsultacyjna składa się z Przewodniczącego i 150 członków powołanych przez Króla spośród ludzi nauki, ludzi doświadczonych i kompetentnych, przy czym reprezentacja kobiet nie może być niższa niż 20 procent liczby członków Rady. Prawa członków, ich obowiązki i wszystkie sprawy z nimi związane zostaną określone rozkazem królewskim²⁸.

²⁷ Wspólnotę muzułmańską.

²⁸ Tekst artykułu był zmieniany kilkakrotnie. Po utworzeniu w 1993 r. Rada Konsultacyjna składała się z 60 członków. Później jej skład był rozszerzany kolejno do 90, 120 i 150 członków. Ostateczny kształt tego artykułu nadała nowelizacja przeprowadzona rozkazem

Artykuł 4

Członek Rady Konsultacyjnej winien spełniać następujące wymogi:

- a) być obywatelem saudyjskim z urodzenia i wychowania²⁹;
- b) być osobą znaną z prawości i wysokiego poziomu wiedzy;
- c) posiadać ukończone co najmniej 30 lat.

Artykuł 5

Członek Rady Konsultacyjnej może złożyć rezygnację z członkostwa w Radzie na ręce Przewodniczącego Rady, który przedkłada ją Królowi.

Artykuł 6

Jeżeli członek Rady Konsultacyjnej nie wypełnia swoich obowiązków, winno być przeprowadzone wobec niego dochodzenie i będzie on sądzony zgodnie z przepisami i procedurą określonymi rozkazem królewskim.

Artykuł 7

Jeżeli z jakiegokolwiek powodu zostanie opróżniony mandat członka Rady Konsultacyjnej, Król wskazuje osobę na wakujące miejsce w wydany rozkazie królewskim.

Artykuł 8

Członkowi Rady Konsultacyjnej nie wolno wykorzystywać tego członkostwa dla własnej korzyści.

Artykuł 9

Członkostwa w Radzie Konsultacyjnej nie można łączyć z jakimkolwiek stanowiskiem rządowym lub zarządzaniem przedsiębiorstwem, chyba że w opinii Króla zaistnieje po temu potrzeba.

królewskim nr A/44 z dnia 29 Safara 1434 AH (co odpowiada 12 stycznia 2013 r. według kalendarza gregoriańskiego).

²⁹ Przepis ten należy rozumieć jako pochodzenie – wywodzenie się z saudyjskiego rodu (*asl* – pochodzić) oraz wychowanie w Arabii Saudyjskiej (*mansz'a*, – wychowanie). Rozumienie takie jest zgodne z art. 7 Prawa o arabskim obywatelstwie saudyjskim, wydanego decyzją nr 4 z dnia 25.1.1374, (co odpowiada 23 września 1954 r.), które wskazuje, że obywatelem saudyjskim jest osoba urodzona w Arabii Saudyjskiej lub poza jej granicami, z ojca Saudyjczyka lub matki Saudyjki, gdy ojciec jest nieznan, zaś dzieci ojców niebędących obywatelami saudyjskimi nie dziedziczą obywatelstwa po matce.

Artykuł 10

Przewodniczący, jego zastępca i asystent Przewodniczącego³⁰ oraz Sekretarz Generalny Rady powoływani i odwoływani są rozkazami królewskimi. Ich wynagrodzenie, prawa, obowiązki oraz zakres podległych im spraw określi królewski rozkaz.

Artykuł 11

Przewodniczący, Sekretarz Generalny oraz członkowie Rady Konsultacyjnej, przed podjęciem obowiązków w Radzie, składają przed Królem następującą przysięgę:

„Przysięgam na Boga Wszechmogącego, że będę oddany mojej wierze, następnie mojemu Królowi i krajowi, i że nie ujawnię żadnej tajemnicy państwowej, będę strzegł dobra państwa i jego praw, oraz że będę wykonywał moje obowiązki szczerze, uczciwie, lojalnie i sprawiedliwie”.

Artykuł 12

Siedzibą Rady Konsultacyjnej jest miasto Rijad. Rada może zebrać się w innym miejscu w Królestwie, jeżeli Król uzna to za stosowne.

Artykuł 13

Kadencja Rady Konsultacyjnej trwa cztery lata hidżry i zaczyna się od daty wyznaczonej rozkazem królewskim powołującym ją do życia. Nowa Rada winna ukonstytuować się co najmniej na dwa miesiące przed końcem kadencji ustępującej Rady. W przypadku zakończenia kadencji przed sformowaniem nowej Rady ustępująca Rada kontynuuje swoje prace aż do uformowania nowej Rady. Liczba jej nowo powołanych członków winna być nie mniejsza niż połowa całkowitej liczby członków Rady³¹.

Artykuł 14

Król lub osoba występująca w jego imieniu co roku wygłasza orędzie królewskie w Radzie Konsultacyjnej, dotyczące polityki wewnętrznej i zagranicznej państwa.

³⁰ Tekst artykułu znowelizowany rozkazem królewskim nr A/181 z dnia 14 Zu al-Hidżdża 1428 AH (co odpowiada 24 grudnia 2007 r.).

³¹ Tekst artykułu znowelizowany rozkazem królewskim nr A/16 z dnia 3 Rabi al-Awwal 1414 AH (co odpowiada 20 sierpnia 1993 r.) w sprawie uformowania Rady Konsultacyjnej i określenia jej kadencji od daty tego rozkazu.

Artykuł 15

Rada Konsultacyjna wyraża opinię w sprawach ogólnej polityki państwa, przedłożonych jej przez Prezesa Rady Ministrów. W szczególności Rada uprawniona jest do:

- (a) debaty nad planem rozwoju ekonomicznego, społecznego i wyrażania opinii w tych sprawach;
- (b) przeglądu aktów prawnych, regulacji, traktatów i porozumień międzynarodowych oraz koncesji i, o ile uzna za stosowne, przedstawiania sugestii w tych sprawach;
- (c) wykładni aktów prawnych;
- (d) debaty nad sprawozdaniami rocznymi przedkładanymi przez ministerstwa oraz inne organy rządowe i, o ile uzna za stosowne, przedstawiania wobec nich uwag.

Artykuł 16

Posiedzenie Rady Konsultacyjnej nie będzie ważne bez quorum co najmniej 2/3 jej członków, w tym Przewodniczącego lub osoby, która go zastępuje. Uchwały Rady nie będą ważne bez zgody większości członków Rady.

Artykuł 17

Uchwały Rady Konsultacyjnej są przedkładane Królowi, który decyduje, które z nich zostaną przekazane Radzie Ministrów. Jeżeli stanowiska Rady Ministrów i Rady Konsultacyjnej są zgodne, uchwały, po wcześniej akceptacji przez Króla, są publikowane. Jeżeli stanowiska obu rad są różne, uchwała powraca do Rady Konsultacyjnej, która winna zająć stanowisko w tej sprawie i przedłożyć treść nowej uchwały Królowi, który podejmuje ostateczną decyzję³².

Artykuł 18

Akty prawne, traktaty, porozumienia międzynarodowe i ich nowelizacje, oraz koncesje są publikowane w formie dekretów królewskich po wcześniejszym zaopiniowaniu ich przez Radę Konsultacyjną.

³² Tekst artykułu znowelizowany rozkazem królewskim nr A/198 z dnia 2 Szawwala 1424 AH (co odpowiada 27 listopada 2003 r.).

Artykuł 19

Rada Konsultacyjna tworzy spośród swoich członków wyspecjalizowane komisje niezbędne do wykonywania jej zadań. Rada może również tworzyć komisje specjalne w celu rozpatrzenia konkretnego punktu porządku obrad.

Artykuł 20

Komisje Rady Konsultacyjnej mogą zwrócić się o pomoc do każdego spoza członków Rady, kogo uznają za właściwego, po wyrażeniu zgody przez Przewodniczącego Rady.

Artykuł 21

Organem Rady Konsultacyjnej jest Komitet Wykonawczy, w którego skład wchodzi Przewodniczący Rady, jego zastępca oraz przewodniczący wyspecjalizowanych komisji.

Artykuł 22

Liczbę członków wyspecjalizowanej komisji określa Rada Konsultacyjna, z zastrzeżeniem, że nie może ich być mniej niż pięciu. Spośród tych członków Rada wybiera Przewodniczącego komisji oraz jego zastępcę, biorąc pod uwagę potrzeby komisji i kompetencje członków oraz udział kobiet w komisjach. Rada tworzy spośród swoich członków komisje specjalne w celu zbadania określonej sprawy. Każda z komisji może powołać spośród swoich członków jedną lub więcej podkomisji w celu zbadania określonej sprawy³³.

Artykuł 23

Do uprawnień Rady należy zgłaszanie projektów aktów prawnych i nowelizacja aktów już obowiązujących oraz procedowanie nad nimi. Przewodniczący Rady przedkłada Królowi uchwałę Rady w sprawie nowych aktów prawnych lub nowelizacji aktów już obowiązujących³⁴.

Artykuł 24

Przewodniczący Rady Konsultacyjnej zwraca się do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o dostarczenie Radzie znajdujących się

³³ Artykuł wprowadzony na podstawie nowelizacji wydanej rozkazem królewskim nr A/44 z dnia 29 Safara 1434 AH (co odpowiada 12 stycznia 2013 r. według kalendarza gregoriańskiego).

³⁴ Zob. przypis 32.

w posiadaniu organów państwa dokumentów i informacji, które w ocenie Rady są niezbędne dla postępu jej prac.

Artykuł 25

Przewodniczący Rady Konsultacyjnej przedkłada Królowi roczny raport z działalności Rady zgodnie z przepisami regulaminu Rady.

Artykuł 26

Do urzędników administracji Rady Konsultacyjnej mają zastosowanie przepisy Aktu o służbie cywilnej, chyba że regulamin Rady stanowi inaczej.

Artykuł 27

Rada Konsultacyjna posiada własny budżet zatwierdzany przez Króla. Wydatki z budżetu Rady prowadzone będą zgodnie z procedurą określoną rozkazem królewskim.

Artykuł 28

Sprawy finansowe Rady Konsultacyjnej, kontrola wydatków oraz sprawozdawczość finansowa prowadzone będą zgodnie z postanowieniami określonymi rozkazem królewskim.

Artykuł 29

Regulamin Rady Konsultacyjnej określa kompetencje Przewodniczącego Rady, jego zastępców i Sekretarza Generalnego Rady, asystenta Przewodniczącego³⁵ oraz organów Rady, a także sposób prowadzenia jej posiedzeń, tryb prac Rady i jej komisji oraz procedury głosowania. Regulamin określa również zasady prowadzenia dyskusji i udzielania odpowiedzi oraz inne sprawy związane z zapewnieniem porządku i dyscypliny w Radzie, tak aby mogła ona wykonywać swoje uprawnienia i obowiązki dla dobra Królestwa i pomyślności jego narodu. Regulamin ogłaszany jest w formie rozkazu królewskiego.

Artykuł 30

Zmian w niniejszym Akcie dokonuje się w identycznym trybie, w jakim go nadano.

³⁵ Zob. przypis 30.

AKT O PROWINCJACH

AKT O PROWINCJACH

W imię Boga Miłosiernego, Litościwego!

Rozkaz królewski numer A/92

Dnia 27 Szabana 1412 AH³⁶

Z pomocą Boga Najwyższego,

My, Fahd Ibn Abd Al-Aziz As-Saud,

Król Królestwa Arabii Saudyjskiej,

mając na uwadze dobro publiczne oraz chęć realizacji celów państwa, z zamiarem podniesienia poziomu efektywności organów rządowych w różnych prowincjach, zgodnie z rozwojem osiągniętym przez państwo,

rozkazujemy co następuje:

Po pierwsze – nadanie Aktu o Prowincjach w formie załączonej do tego rozkazu.

Po drugie – wprowadzenie w życie niniejszego Aktu w okresie nieprzekraczającym roku od daty jego ogłoszenia.

Po trzecie – opublikowanie niniejszego Aktu w Gazecie oficjalnej³⁷.

³⁶ Zob. przypis 1.

³⁷ Zob. przypis 3.

Artykuł 1

Celem niniejszego prawa jest podniesienie standardów pracy administracji państwowej i jej rozwój w prowincjach Królestwa, jak również zapewnienie bezpieczeństwa i porządku oraz praw i wolności obywateli gwarantowanych szariatem.

Artykuł 2

Prowincje Królestwa oraz siedziby wszystkich emirów prowincji ustanawia się rozkazem królewskim, kierując się rekomendacją Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 3

Każda prowincja składa się administracyjnie z *muhafaz*³⁸ klasy „A” i klasy „B” oraz okręgów klasy „A” i klasy „B”. Brane są tu pod uwagę czynniki demograficzne, geograficzne, bezpieczeństwa, warunki środowiskowe oraz szlaki komunikacyjne. *Muhafazy* podlegają emirowi prowincji. Tworzy się je rozkazem królewskim, na podstawie rekomendacji Ministra Spraw Wewnętrznych. Okręgi tworzy się i ustala ich podległość decyzją wydaną przez Ministra Spraw Wewnętrznych na podstawie wniosku emira prowincji³⁹.

Artykuł 4

Dla każdej prowincji wyznacza się emira w randze ministra oraz jego zastępcę w randze wysokiego urzędnika, który wspiera emira w jego pracach i zastępuje go podczas jego nieobecności. Emir i jego zastępca są mianowani oraz odwoływani rozkazem królewskim na podstawie rekomendacji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 5

Emir prowincji ponosi odpowiedzialność przed Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 6

Emir i jego zastępca przed objęciem stanowiska składają przed Królem następującą przysięgę:

³⁸ Gubernatorstwa.

³⁹ Artykuł znowelizowany rozkazem królewskim nr A/21 z 30 Rabi al-Awwal 1414 AH (co odpowiada 17 września 1993 r.).

„Przysięgam na Boga Wszchemogącego, że będę oddany mojej wierze, następnie mojemu Królowi i krajowi, że nie ujawnię żadnej tajemnicy państwowej, będę strzegł dobra państwa i jego praw, i że będę wykonywał moje obowiązki szczerze, uczciwie, lojalnie i sprawiedliwie”.

Artykuł 7

Emirowi każdej prowincji powierza się administrowanie nią w zgodzie z polityką państwa oraz zgodnie z postanowieniami niniejszego Aktu i innymi aktami prawnymi.

W szczególności winien on podejmować następujące działania:

- (a) zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i stabilności – w tym celu emir podejmuje niezbędne środki zgodnie z niniejszym aktem, innymi aktami prawnymi i regulacjami;
- (b) wykonywanie wyroków sądowych po ich uprawomocnieniu;
- (c) gwarantowanie praw i wolności jednostek oraz powstrzymywanie się od działań naruszających te prawa i wolności, z wyjątkiem ograniczeń wynikających z szariatu i aktów prawnych;
- (d) działania na rzecz rozwoju społecznego, ekonomicznego oraz rozwoju przestrzennego prowincji;
- (e) praca na rzecz rozwoju usług publicznych w prowincji i podniesienie ich wydajności;
- (f) nadzorowanie prac *mubafaz* oraz okręgów, nadzór nad pracą gubernatorów i przewodniczących okręgów oraz zapewnienie efektywnego wykonywania przez nich obowiązków;
- (g) stanie na straży środków państwowych i własności, oraz zapobieganie nadużyciom;
- (h) nadzorowanie organów rządowych oraz urzędników w prowincji, aby zapewnić uczciwe i lojalne wykonywanie przez nich obowiązków w prowincjach, wynikających z ich zadań w różnych ministerstwach i służbach⁴⁰;

⁴⁰ Zob. przypis 39.

- (i) utrzymywanie bezpośredniego kontaktu z ministrami i kierownikami organów państwa w celu rozwiązywania problemów prowincji i poprawy pracy jej organów oraz informowanie Ministra Spraw Wewnętrznych o problemach prowincji;
- (j) przedstawianie raportów rocznych Ministrowi Spraw Wewnętrznych ze stopnia wydajności usług publicznych w prowincji oraz ze spraw prowincji zgodnie z tym co określono w akcie wykonawczym do niniejszego Aktu⁴¹.

Artykuł 8

Emirowie prowincji zbierają się corocznie pod przewodnictwem Ministra Spraw Wewnętrznych, żeby omówić sprawy dotyczące prowincji. Minister Spraw Wewnętrznych przedkłada Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie w tej sprawie.

Artykuł 9

Co najmniej dwa razy w roku, pod przewodnictwem emira prowincji, zbiera się zgromadzenie gubernatorów *muhafaz*, aby dokonać przeglądu spraw prowincji. Sprawozdanie ze spotkania emir przedkłada Ministrowi Spraw Wewnętrznych⁴².

Artykuł 10

- (a) Decyzją Rady Ministrów, na podstawie rekomendacji Ministra Spraw Wewnętrznych, dla każdej prowincji mianowany jest jeden lub więcej pełnomocników w randze nie niższej niż 14⁴³.
- (b) Każda *muhafaza* klasy A posiada gubernatora w randze nie niższej niż 14, mianowanego rozkazem Prezesa Rady Ministrów na podstawie rekomendacji Ministra Spraw Wewnętrznych. Dla *muhafazy* klasy A, decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych, na podstawie rekomendacji emira prowincji, mianowany jest pełnomocnik w randze nie niższej niż 12.
- (c) *Muhafaza* klasy B posiada gubernatora w randze nie niższej niż 12, mianowanego na podstawie rekomendacji emira prowincji, decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych.

⁴¹ Artykuł znowelizowany rozkazem królewskim A/21 z 30 Rabi al-Awwal 1414 AH (co odpowiada 17 września 1993 r.).

⁴² Zob. przypis 41.

⁴³ Są to stopnie służbowe w służbie cywilnej, gdzie najniższy stopień to 1, a najwyższy 15.

- (d) Okręg klasy A posiada naczelnika w randze nie niższej niż 8, mianowanego decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych, na podstawie rekomendacji emira prowincji.
- (e) Okręg klasy B posiada naczelnika w randze nie niższej niż 5, mianowanego decyzją emira prowincji⁴⁴.

Artykuł 11

Emirowie prowincji, gubernatorzy *muhafaz* i naczelnicy okręgów rezydują w miejscu wykonywania swoich obowiązków i nie opuszczają obszaru swojej pracy, chyba że za pozwoleniem bezpośredniego przełożonego⁴⁵.

Artykuł 12

Gubernatorzy *muhafaz* i naczelnicy okręgów obejmują swoje obowiązki w ramach administrowanego terytorium, w granicach przypisanych im kompetencji i w zakresie przekazanej im władzy⁴⁶.

Artykuł 13

Do obowiązków gubernatorów *muhafaz* należy administrowanie nimi w granicach kompetencji określonych w artykule 7, z wyłączeniem 7(f), (i), (j), a także sprawowanie nadzoru nad naczelnikami okręgów, w celu zapewnienia właściwego wykonywania przez nich ich obowiązków. Gubernator przedstawia emirowi prowincji raporty okresowe z efektywności świadczonych usług publicznych oraz innych spraw *muhafazy*, zgodnie z tym co określono w aktach wykonawczych do niniejszego Aktu⁴⁷.

Artykuł 14

Każde ministerstwo lub agenda rządowa, które posiadają służby w prowincji, mianują szefa swojego organu w prowincji w randze nie niższej niż 12. Jest on bezpośrednio powiązany ze swoim urzędem centralnym, jak również koordynuje swoje działania z emirem prowincji.

⁴⁴ Zob. przypis 41.

⁴⁵ Zob. przypis 39.

⁴⁶ Zob. przypis 41.

⁴⁷ Zob. przypis 41.

Artykuł 15

W każdej siedzibie prowincji tworzy się Radę Prowincji⁴⁸.

Artykuł 16

Radę Prowincji tworzą:

- (a) emir prowincji jako Przewodniczący Rady;
- (b) zastępcy emira prowincji – jako zastępcy Przewodniczącego Rady;
- (c) pełnomocnik prowincji;
- (d) szefowie organów rządowych w prowincji, wyznaczonych decyzją Prezesa Rady Ministrów na podstawie rekomendacji Ministra Spraw Wewnętrznych;
- (e) mieszkańcy w liczbie nie mniejszej niż 10 osób, znani ze swojej wiedzy, doświadczenia i kompetencji, mianowani rozkazem Prezesa Rady Ministrów na podstawie nominacji emira prowincji, opatrzonej zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych, na czteroletnią kadencję, z możliwością ponownego powołania⁴⁹.

Artykuł 17

Każdy z członków Rady winien spełniać następujące wymogi:

- (a) być obywatelem saudyjskim z urodzenia i wychowania;
- (b) być osobą znaną z prawości i wysokiego poziomu wiedzy;
- (c) posiadać ukończone co najmniej 30 lat;
- (d) posiadać miejsce zamieszkania w danej prowincji.

Artykuł 18

Członek Rady uprawniony jest do przedkładania pisemnych wniosków Przewodniczącemu Rady Prowincji w sprawach znajdujących się w kompetencji Rady. Przewodniczący wprowadza wszystkie wnioski do harmonogramu prac Rady celem rozpatrzenia.

⁴⁸ Należy przez to rozumieć, że siedziba Rady Prowincji będzie jednocześnie siedzibą emira prowincji.

⁴⁹ Zob. przypis 41.

Artykuł 19

Członek Rady Prowincji nie może uczestniczyć w obradach Rady lub jej komisji, jeżeli temat obrad dotyczy jego osobiście – jego własności, dóbr do których zgłasza on roszczenia oraz dóbr będących przedmiotem obrad, a których jest opiekunem prawnym, zarządcą albo pełnomocnikiem.

Artykuł 20

Jeżeli mianowany członek Rady wyrazi chęć rezygnacji z funkcji, przedkłada prośbę w tej sprawie Ministrowi Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem emira prowincji. Jego rezygnacja nie ma mocy prawnej do chwili wyrażenia na nią zgody przez Prezesa Rady Ministrów, na podstawie wniosku Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 21

W okolicznościach innych niż określone w niniejszym Akcie, nie można odwołać mianowanego członka Rady w trakcie sprawowania przez niego mandatu, chyba że rozkazem Prezesa Rady Ministrów wydanym na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 22

W przypadku opróżnienia mandatu z jakiegokolwiek powodu przez jednego z mianowanych członków Rady, jego następcą powoływany jest w ciągu trzech miesięcy od daty opróżnienia mandatu. Kadencja nowego członka odpowiada pozostałemu okresowi kadencji poprzednika określonej w artykule 16(e) niniejszego Aktu.

Artykuł 23

Rada Prowincji posiada kompetencje do rozpatrywania spraw związanych z podniesieniem standardu usług w prowincji, a w szczególności:

- (a) określania potrzeb prowincji i wnioskowania o umieszczenie ich w planie rozwoju państwa;
- (b) określania użytecznych projektów, wskazywania priorytetowych oraz wnioskowania o umieszczenie na nie środków w budżecie państwa;

- (c) rozpatrywania planów urbanizacyjnych dla miast i wsi prowincji oraz monitorowania ich realizacji i wykorzystania środków budżetowych po ich przyjęciu;
- (d) nadzorowania realizacji projektów zatwierdzonych na rzecz prowincji w planie rozwoju i budżecie, oraz ich koordynacja.

Artykuł 24

Rada Prowincji, w drodze uchwały proponuje działania, które mają na celu dobro publiczne mieszkańców prowincji oraz zachęca mieszkańców do udziału w tych działaniach, jak również przedstawia je Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 25

Rada Prowincji nie może rozpatrywać spraw wychodzących poza zakres jej uprawnień, określonych niniejszym Aktem. Uchwały w sprawach wykraczających poza zakres jej uprawnień są nieważne i z mocy prawa zostają uchylone decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 26

Rada Prowincji zbiera się na sesję zwyczajną co trzy miesiące, na wezwanie jej Przewodniczącego. Przewodniczący, jeżeli uzna to za konieczne, zwołuje Radę na posiedzenie nadzwyczajne. Sesja Rady składa się z posiedzenia lub posiedzeń, które zostały zwołane na podstawie jednego postanowienia. Sesja nie może być zamknięta wcześniej niż po rozpatrzeniu i poddaniu dyskusji wszystkich spraw umieszczonych w porządku obrad.

Artykuł 27

Członkowie wymienieni w artykule 16(c) i (d) niniejszego Aktu uczestniczą w posiedzeniach Rady Prowincji w ramach obowiązków służbowych. Powinni oni uczestniczyć w obradach Rady osobiście lub w przypadku nieobecności zobowiązani są do zapewnienia zastępstwa. W odniesieniu do członków określonych w artykule 16(e), nieobecność członka bez właściwego usprawiedliwienia na dwóch następujących po sobie sesjach, jest powodem do usunięcia go z Rady. W takim przypadku nie będzie on mógł być ponownie mianowany do Rady wcześniej niż po upływie dwóch lat od dnia wydania decyzji o jego usunięciu.

Artykuł 28

Posiedzenie Rady Prowincji nie jest ważne, o ile w jej obradach nie bierze udziału co najmniej 2/3 jej członków. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów. W przypadku równowagi głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego.

Artykuł 29

Rada Prowincji, w miarę potrzeby, może powołać wyspecjalizowane komisje do rozpatrzenia spraw pozostających w zakresie jej uprawnień. Rada, według swojego uznania, może ubiegać się o pomoc każdego, kto posiada doświadczenie i kompetencje. Rada może również zaprosić każdą inną osobę do stawienia się na jej posiedzeniu i udziału w dyskusji, jednakże bez prawa głosu.

Artykuł 30

Minister Spraw Wewnętrznych może wezwać Radę na posiedzenie pod swoim przewodnictwem w każdym miejscu, które uzna za stosowne. Minister Spraw Wewnętrznych przewodniczy każdemu posiedzeniu Rady, na którym jest obecny.

Artykuł 31

Rada Prowincji nie może się zebrać, o ile nie została zwołana przez jej Przewodniczącego, jego zastępcę lub zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 32

Przewodniczący Rady przedkłada kopie uchwał Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Artykuł 33

Przewodniczący Rady Prowincji przekazuje ministerstwu i organom rządowym uchwały Rady, których treść ich dotyczy.

Artykuł 34

Ministerstwa oraz organy rządowe rozpatrują uchwały Rady Prowincji podjęte zgodnie z artykułem 23(a) i (b) niniejszego Aktu. Jeżeli ministerstwo lub organ rządowy nie akceptują postanowienia Rady, zobowiązane są do przedstawienia Radzie powodów dla takiej decyzji. Jeżeli Rada Prowincji nie jest przekonana co do

uzasadnienia powodów, które przedstawiło ministerstwo lub organ rządowy, przedkłada sprawę Ministrowi Spraw Wewnętrznych w celu przedstawienia jej Prezesowi Rady Ministrów.

Artykuł 35

Każde ministerstwo i instytucja, która posiada swoje agendy na terenie prowincji, informuje Radę Prowincji o projektach, których finansowanie zostało uwzględnione w budżecie, niezwłocznie po jego opublikowaniu oraz o tym, co zostało określone dla prowincji w planie rozwoju.

Artykuł 36

Każdy minister i szef urzędu może zasięgnąć opinii Rady Prowincji w każdej sprawie należącej do jego kompetencji na terenie prowincji. Rada przedstawia swoją opinię w tej sprawie.

Artykuł 37

Prezes Rady Ministrów, na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, określa wynagrodzenie Przewodniczącego oraz członków Rady Prowincji, mając na uwadze przewidywane koszty przejazdów i zakwaterowania⁵⁰.

Artykuł 38

Rada Prowincji może zostać rozwiązana rozkazem Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych. Nowi członkowie mianowani są w ciągu trzech miesięcy od daty rozwiązania Rady. W tym okresie członkowie wyznaczeni do Rady zgodnie z artykułem 17(c) i (d) niniejszego Aktu wykonują obowiązki pod przewodnictwem emira prowincji.

Artykuł 39

Sekretariat Rady ustanawia się w siedzibie władz prowincji. Zajmuje się on przygotowaniem harmonogramu prac Rady, terminowym kierowaniem wezwań, sporządzaniem protokołów z dyskusji, która toczy się podczas posiedzenia, liczeniem głosów, przygotowaniem sprawozdań z posiedzeń, redakcją uchwał, wykonywaniem koniecznych prac związanych z dokumentowaniem przebiegu posiedzeń Rady oraz rejestrowaniem jej uchwał.

⁵⁰ Zob. przypis 39.

Artykuł 40

Minister Spraw Wewnętrznych wyda niezbędne przepisy mające na celu wykonanie niniejszego Aktu.

Artykuł 41

Zmian w niniejszym Akcie dokonuje się w identycznym trybie, w jakim go nadano⁵¹.

⁵¹ Zob. przypis 39.

AKT O RADZIE MINISTRÓW

AKT O RADZIE MINISTRÓW

W imię Boga Miłosiernego, Litościwego!

Rozkaz królewski Nr A/13

Data: 3 Rabi al-Awwal roku 1414 AH⁵²

Z pomocą Boga Najwyższego,

My Fahd Ibn Abd al-Aziz As-Saud,

Król Królestwa Arabii Saudyjskiej,

po przeanalizowaniu Podstawowego Aktu o Sprawowaniu Rządów nadanego rozkazem królewskim nr A/90 z dnia 27 Szabana 1412 AH,

po przeanalizowaniu Prawa Rady Ministrów nadanego dekretem królewskim nr 38 z dnia 22 Szawwala⁵³ 1377 AH, z późniejszymi zmianami,

po przeanalizowaniu Aktu o Radzie Konsultacyjnej nadanego rozkazem królewskim nr A/91 z dnia 27 Szabana 1412 AH,

oraz po przeanalizowaniu dekretu królewskiego nr 38 z dnia 26 Szabana 1412 AH,

rozkazujemy co następuje:

Po pierwsze – nadanie Aktu o Radzie Ministrów w załączonym kształcie.

Po drugie – uchylene tym prawem Prawa Rady Ministrów nadanego dekretem królewskim nr 38 z dnia 22 Szawwala 1377 AH, z późniejszymi zmianami.

Po trzecie – utrzymanie w mocy wszystkich praw, rozkazów i decyzji po wejściu w życie niniejszego prawa, do czasu ich znowelizowania i zapewnienia zgodności z niniejszym Aktem.

⁵² Zob. przypis 5.

⁵³ Co odpowiada 12 maja 1958 r. według kalendarza gregoriańskiego.

Po czwarte – opublikowanie niniejszego Aktu w Gazecie oficjalnej⁵⁴ i jego wejście w życie 90 dni od rozpoczęcia kadencji Rady Konsultacyjnej wskazanej w rozkazie królewskim wydanym w celu jej uformowania po raz pierwszy.

⁵⁴ Zob. przypis 3.

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Rada Ministrów jest organem regulacyjnym⁵⁵ i przewodniczy jej Król.

Artykuł 2

Siedzibą Rady Ministrów jest miasto Rijad. Rada może zebrać się w innym miejscu w Królestwie.

Artykuł 3

Członek Rady Ministrów winien spełniać następujące wymogi:

- (a) być obywatelem saudyjskim z urodzenia i wychowania;
- (b) być osobą znaną z prawości i wysokiego poziomu wiedzy;
- (c) nie być karany za przestępstwo przeciw wierze i honorowi.

Artykuł 4

Członkowie Rady Ministrów przed podjęciem swoich obowiązków składają przed Królem następującą przysięgę:

„Przysięgam na Boga Wszchemogącego, że będę oddany mojej wierze, następnie mojemu Królowi i krajowi, i że nie ujawnię żadnej tajemnicy państwowej, będę strzegł dobra państwa i jego praw, i że będę wykonywał moje obowiązki szczerze, uczciwie i lojalnie”.

Artykuł 5

Nie można łączyć członkostwa w Radzie Ministrów z innym stanowiskiem rządowym, chyba że Prezes Rady Ministrów uzna to za konieczne.

Artykuł 6

Członek Rady Ministrów w trakcie pełnienia funkcji nie może osobiście, przez pełnomocnika, lub w drodze publicznej licytacji nabywać lub dzierżawić jakiegokolwiek dobra będącego własnością państwa. Nie może sprzedawać lub dzierżawić rządowi jakichkolwiek nieruchomości, ani też angażować się w jakiegokolwiek

⁵⁵ Należy zauważyć, że Rada Konsultacyjna jest jedynie ciałem doradczym i nie posiada uprawnień parlamentu. Tworzenie regulacji prawnych należy do uprawnień organów Rady Ministrów.

przedsięwzięcia komercyjne i finansowe, lub obejmować funkcji w zarządzie jakiegokolwiek firmy.

Artykuł 7

Rada Ministrów obraduje pod przewodnictwem Króla – Prezesa Rady Ministrów lub jednego z wiceprezesów Rady Ministrów, a jej uchwały uznaje się za przyjęte po zaakceptowaniu ich przez Króla.

Artykuł 8

Członkowie Rady Ministrów są powoływani i odwoływani, jak również przyjmuje się ich rezygnację rozkazem królewskim. Zakres ich obowiązków określa artykuł 57 i 58 Podstawowego Aktu o Sprawowaniu Rządów. Statut Rady Ministrów określa ich uprawnienia.

Artykuł 9

Kadencja Rady Ministrów trwa nie dłużej niż cztery lata, podczas których jej skład może być zmieniany rozkazem królewskim. W przypadku upływu kadencji, podczas której nie dokonano rekonstrukcji Rady, przed reorganizacją jej składu kontynuuje ona swoje prace do czasu powołania nowego składu Rady.

Artykuł 10

Minister jest bezpośrednim przełożonym i najwyższą władzą w sprawach ministerstwa, którym kieruje. Wykonuje on swoje kompetencje zgodnie z postanowieniami niniejszego Aktu oraz innymi aktami.

Artykuł 11

- (a) Zastąpić ministra w Radzie Ministrów może wyłącznie inny minister, na podstawie rozkazu wydanego przez Prezesa Rady Ministrów.
- (b) Zastępca ministra wykonuje obowiązki ministra w trakcie jego nieobecności.

Skład Rady Ministrów

Artykuł 12

Rada Ministrów składa się z:

- (1) Prezesa Rady Ministrów;
- (2) Wiceprezesów Rady Ministrów;
- (3) Ministrów z teką;
- (4) Sekretarzy stanu powoływanych na członków Rady Ministrów rozkazem królewskim;
- (5) Doradców królewskich powoływanych na członków Rady Ministrów rozkazem królewskim.

Artykuł 13

Prawo do udziału w posiedzeniach Rady Ministrów przysługuje wyłącznie członkom Rady oraz Sekretarzowi Generalnemu Rady Ministrów. Na wniosek Prezesa Rady lub jednego z jej członków i za aprobatą Prezesa Rady Ministrów, udziela się zgody na udział urzędników lub ekspertów w posiedzeniu Rady w celu przedstawienia faktów i wyjaśnień. Jednakże prawo do udziału w głosowaniu przysługuje wyłącznie członkom Rady Ministrów.

Artykuł 14

Posiedzenie Rady Ministrów uważa się za ważne, o ile uczestniczy w jego obradach co najmniej 2/3 jej członków. Uchwały Rady Ministrów mają charakter prawomocny w przypadku ich przyjęcia większością głosów uczestniczących w posiedzeniu członków Rady. W przypadku równowagi głosów, głos Prezesa Rady Ministrów jest rozstrzygający. W sytuacjach wyjątkowych, określonych przez Prezesa Rady Ministrów, posiedzenie Rady Ministrów jest ważne, gdy uczestniczy w nim jedynie połowa jej członków. W takim przypadku uchwały podejmowane przez Radę mają prawomocny charakter po uzyskaniu aprobaty co najmniej 2/3 członków Rady uczestniczących w posiedzeniu.

Artykuł 15

Rada Ministrów nie może podjąć uchwały w sprawie należącej do kompetencji ministerstwa w przypadku nieuczestniczenia w obradach ministra kierującego tym ministerstwem albo osoby go zastępującej, chyba że jest to niezbędne.

Artykuł 16

Obrady Rady Ministrów mają zamknięty charakter. Jej uchwały są jawne, chyba że Rada postanowi o ich utajnieniu.

Artykuł 17

Członkowie Rady Ministrów zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za przestępstwa popełnione w trakcie sprawowania swoich obowiązków, określone w specjalnym akcie zawierającym listę takich naruszeń, określającym tryb oskarżenia i postępowania procesowego oraz sposób formułowania składu trybunału.

Artykuł 18

Rada Ministrów może tworzyć komisje, w skład których wchodzi członkowie Rady oraz inne osoby, w celu rozpatrzenia spraw przewidzianych w harmonogramie posiedzenia Rady. Komisje przedstawiają specjalny raport w sprawie, dla której rozpatrzenia zostały powołane. Statut Rady Ministrów określi liczbę komisji i tryb ich pracy.

Kompetencje Rady Ministrów

Artykuł 19

Zgodnie z postanowieniami Podstawowego Aktu o Sprawowaniu Rządów oraz Aktu o Radzie Konsultacyjnej, Rada Ministrów określa i realizuje politykę wewnętrzną, zewnętrzną, budżetową, gospodarczą, edukacyjną, obronną, i kieruje wszelkimi innymi sprawami państwa, a także kontroluje ich realizację. W swojej działalności Rada Ministrów rozpatruje uchwały Rady Konsultacyjnej. Rada Ministrów pełni władzę wykonawczą i podejmuje ostateczne decyzje we wszelkich sprawach finansowych i administracyjnych wszystkich ministerstw i innych organów państwowych.

Tworzenie aktów prawnych

Artykuł 20

Zgodnie z postanowieniami Aktu o Radzie Konsultacyjnej, akty, traktaty, umowy międzynarodowe i porozumienia, tak jak i poprawki

do nich wnoszone, podlegają publikacji w formie dekretu królewskiego, po ich wcześniejszym rozpatrzeniu przez Radę Ministrów.

Artykuł 21

Rada Ministrów, rozpatrując zgodnie ze statutem prac Rady Ministrów przedłożone jej projekty aktów prawnych i innych regulacji, głosuje każdy artykuł danego aktu, a następnie głosuje nad całym projektem.

Artykuł 22

Każdy minister ma prawo przedłożyć projekt aktu prawnego lub innej regulacji dotyczącej spraw jego ministerstwa. Każdy z członków Rady Ministrów, po uzyskaniu uprzedniej zgody Prezesa Rady Ministrów, ma prawo przedłożyć Radzie Ministrów do rozpatrzenia każdą sprawę którą uzna za istotną.

Artykuł 23

Wszystkie dekrety są publikowane w Gazecie oficjalnej i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, o ile nie została podana inna data ich wejścia w życie.

Sprawowanie władzy wykonawczej

Artykuł 24

Rada Ministrów stanowi bezpośrednią władzę wykonawczą w sprawach kierowania państwem i administracją. Do zakresu jej wyłącznych kompetencji należy:

- (1) Nadzór nad wdrażeniem aktów prawnych, regulacji i decyzji;
- (2) Tworzenie instytucji publicznych i nadawanie im struktury organizacyjnej;
- (3) Nadzór nad wdrażaniem planów ogólnospołecznego rozwoju;
- (4) Powoływanie komisji do zbadania funkcjonowania ministerstw i innych organów administracji rządowej lub zleconych im spraw. Komisje te przedkładają rezultaty badań Radzie Ministrów w wyznaczonym im terminie. Rada Ministrów rozpatruje rezultat badania i może powołać komisję śledczą, aby

dokonać ostatecznego rozstrzygnięcia, zgodnie z wymogami aktów prawnych i regulacji.

Budżet

Artykuł 25

Rząd nie może zaciągać pożyczek bez zgody Rady Ministrów i dekretu królewskiego w tej sprawie.

Artykuł 26

Rada Ministrów rozpatruje budżet państwa i przyjmuje go, głosząc osobno każdy rozdział. Następnie jest on ogłaszany dekretem królewskim.

Artykuł 27

Każdy wzrost wydatków nieprzewidzianych w budżecie może być dokonany jedynie na podstawie dekretu królewskiego.

Artykuł 28

Minister Skarbu i Gospodarki Narodowej przedkłada Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie finansowe państwa z poprzedniego roku budżetowego, celem przedłożenia go Radzie Ministrów do akceptacji.

Prezes Rady Ministrów

Artykuł 29

Król, jako Prezes Rady Ministrów, kieruje całościową polityką państwa – określa, koordynuje i zapewnia współpracę między organami administracji państwowej. Zapewnia harmonię, kontynuację oraz jednolitość prac Rady Ministrów. Król sprawuje nadzór nad Radą Ministrów, ministerstwami i organami administracji rządowej oraz nadzoruje wdrażanie aktów prawnych, regulacji i decyzji. Wszystkie ministerstwa oraz inne organy administracji rządowej zobowiązane są do przedstawienia Prezesowi Rady Ministrów, w ciągu 90 dni od rozpoczęcia każdego roku budżetowego, raportu z osiągnięć w odniesieniu do założeń przyjętych w planie rozwoju dla minionego roku budżetowego, wskazującym, jakie trudności

zostały napotkane w jego realizacji oraz zawierającym propozycje prawidłowego prowadzenia działań w przyszłości.

Struktura Rady Ministrów

Artykuł 30

W skład administracji Rady Ministrów wchodzi następujące organy:

- (1) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;
- (2) Sekretariat Generalny Rady Ministrów;
- (3) Biuro ekspertów.

Statut Rady Ministrów określa strukturę organizacyjną tych organów i ich kompetencje oraz sposób prowadzenia ich prac i powiązania w ramach dworu królewskiego.

Artykuł 31

Statut Rady Ministrów zostaje promulgowany rozkazem królewskim.

Artykuł 32

Zmian w niniejszym Akcie dokonuje się w identycznym trybie, w jakim go wydano.

WYBRANA LITERATURA

Al-Rasheed M., *Contesting the Saudi State Islamic Voices from a New Generation*, Cambridge 2006.

Al-Rasheed M., *Historia Arabii Saudyjskiej*, tłum. K. Pachniak, Warszawa 2011.

Baumann H., Ebert M. (Hrsg.), *Die Verfassungen der Mitgliedsländer der Liga der Arabischen Staaten*, Berlin 1995.

Bielawski J., *Islam – religia państwa i prawa*, Warszawa 1973.

Danecki J., *Arabowie*, Warszawa 2001.

Danecki J., *Polityczne funkcje Islamu*, Warszawa 1991.

Dziekan M., *Prawo muzułmańskie wczoraj i dziś*, [w:] *Oblicza współczesnego islamu*, red. E. Machut-Mendecka, Warszawa 2003.

Kechichian J.A., *Legal and Political Reforms in Saudi Arabia*, New York 2013.

Kechichian J.A., *Succession in Saudi Arabia*, New York 2001.

Małachowski G., *System konstytucyjny Arabii Saudyjskiej*, Warszawa 2011.

Vassiliev A., *The History of Saudi Arabia*, London 2000.

Vogel F.E., *Islamic Law and Legal System. Studies of Saudi Arabia*, Boston 2000.

Zdanowski J., *Arabia Saudyjska*, Warszawa 2004.

STARANIEM BIBLIOTEKI SEJMOWEJ
UKAZAŁY SIĘ KONSTYTUCJE:

Albanii [z 1991 r.] wyd. 1997, tekst tożsamy wyd. 2000, Albanii z 1998 r. – wyd. 2001

Andory [z 1993 r.] wyd. 2014

Australii [z 1900 r. z późniejszymi zmianami, ostatnia z 29 VII 1977 r.] wyd. 2014

Austrii [z 1920 r. w wersji z 1929 r. ostatnia zmiana z 28 VI 2002 r.] wyd. 2004

Belgii [z 1831 r., tekst jednolity z 1994 r.] wyd. 1996, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 22 XII 2008 r.] wyd. 2010

Brazylii [z 1988 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 30 VI 2004 r.] wyd. 2004

Bułgarii [z 1991 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 6 II 2007 r.] wyd. 2012

Chile [z 1980 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 6 III 2012 r.] wyd. 2012

Chorwacji [z 1990 r.] wyd. 1995, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 28 III 2001 r.] wyd. 2007

Cypru [z 1960 r., wg stanu na 31 V 2012 r.] wyd. 2013

Czech [z 1992 r.] wyd. 1994, tekst tożsamy wyd. 2000

Danii [z 1953 r.] wyd. 2002

Estonii [z 1992 r.] wyd. 1997

Filipin [z 1987 r.] wyd. 2019

Finlandii [z 1919 r.] wyd. 1997, Finlandii [z 1999 r.] wyd. 2003

Francji [z 1958 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 22 II 1996 r.] wyd. 1997, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 28 III 2003 r.] wyd. 2005

- Grecji** 1975/1986 – wyd. 1992, wyd. 2 – [wg stanu na 1 VII 2005 r.] wyd. 2005
- Hiszpanii** [z 1978 r.] wyd. 1993, tekst tożsamy wyd. 2000, wyd. 2 [z późniejszą zmianą z 27 VIII 1992 r.] wyd. 2008
- Holandii** [z 1814 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 21 III 2002 r.] wyd. 2003
- Irlandii** [z 1937 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 24 VI 2004 r.] wyd. 2006
- Islandii** [z 1944 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 1 VII 1999 r.] wyd. 2009
- Izraela** [ustawy konstytucyjne – 1948/1992] wyd. 2001
- Japonii** [z 1946 r.] wyd. 2014
- Kanady** [akty z 1867 r. i z 1982 r. wg stanu na 1 IV 1996 r.] wyd. 1998
- Kenii** [z 2010 r.] wyd. 2017
- Liechtensteinu** [z 1921 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 25 XI 2011 r.] wyd. 2013
- Litwy** [z 1992 r.] wyd. 1994, tekst tożsamy wyd. 2000, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 13 VII 2004 r.] wyd. 2006
- Luksemburga** [z 1868 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 24 VI 2005 r.] wyd. 2006
- Łotwy** [z 1922 r., wg stanu na 15 X 1998 r.] wyd. 2001
- Macedonii** [z 1992 r.] wyd. 1999
- Malty** [wg stanu na 1 IX 2007] wyd. 2008
- Moldawii** [z 1994 r. z późniejszymi zmianami, ostatnia z 14 VII 2006] wyd. 2014
- Maroka** [z 2011 r.] wyd. 2015
- Monako** [z 1962 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 2 IV 2002 r.] wyd. 2012

- Niemiec** [z 1949 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 28 VIII 2006 r.] wyd. 2008
- Norwegii** [z 1814 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 19 VI 1992 r.] wyd. 1996
- Nowej Zelandii** [akty konstytucyjne – 1975/2003] wyd. 2018
- Portugalii** [z 1976 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 20 IX 1997 r.] wyd. 2000
- Republiki Południowej Afryki** [z 1997 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 6 X 2003 r.] wyd. 2006
- Rosji** [z 1993 r.] wyd. 2000
- Rumunii** [z 1991 r.] wyd. 1996
- Serbii** [z 2006 r.] wyd. 2018
- Słowacji** [z 1992 r.] wyd. 1993, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 23 II 2001 r.] wyd. 2003
- Słowenii** [z 1991 r.] wyd. 1994, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 27 VI 2006 r.] wyd. 2009
- Stanów Zjednoczonych Ameryki** [z 1787 r., z uwzgl. poprawki 27. z 1992 r.] wyd. 2002
- Szwajcarii** [z 1999 r.] wyd. 2000
- Szwecji** [z 1974 r.] wyd. 1991, wyd. 2 [tekst jednolity z 1998 r.] wyd. 2000
- Turcji** [z 1982 r.] wyd. 2013
- Ukrainy** [z 1996 r.] wyd. 1999
- Watykanu**, wyd. 2008
- Węgier** [z 1949 r., tekst jednolity z 1990 r.] wyd. 1992, wyd. 2 [z późniejszymi zmianami, ostatnia z 30 V 2001 r.] wyd. 2002, Ustawa Zasadnicza Węgier [z 2011 r., uzup. o Postanowienia przejściowe z 30 XII 2011 r.] wyd. 2012

Włoch [z 1947 r., z późniejszymi zmianami, ostatnia z 30 V 2003 r.] wyd. 2004

Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, wyd. 2010

Teksty konstytucji państw członkowskich UE, według stanu prawnego na 1 lipca 2011 r., ukazały się w tomie „Konstytucje państw Unii Europejskiej”, pod red. W. Staśkiewicza, Warszawa 2011